

V E R E J N Á
K N I Ž N I C A
M I C H A L A
R E Š E T K U
v T R E N Č Í N E

KNÍHOVNIČA

1/2010

**Viac než len metodický časopis pre verejné knižnice
okresov Trenčín, Nové Mesto nad Váhom, Bánovce nad Bebravou a Myjava**

OBSAH

Úvod(ník)	3
Štandardy pre verejné knižnice	4
Pridelené dotácie z grantového systému MK SR do verejných knižníc v metodickej pôsobnosti VKMR	4
Novinky na www.vkmr.sk	5
Výsledky činnosti verejných knižníc v rokoch 2008 – 2009	6
Cenný triumf alias najlepšie webové sídlo z verejných a školských knižníc	9
Mozaika	10
Interview s Róbertom Letzom	11
Podujatia organizované VKMR v 1. polroku 2010	12
Cyklos „Predstavujeme literátov Trenčianskeho kraja“	12
Plán ťažiskových podujatí v druhom polroku 2010	13
(Foto)galéria podujatí vo VKMR za 1. polrok 2010	14
Z činnosti Literárneho klubu Omega v Trenčíne v 1. polroku 2010	19
Zo zákulisia VKMR	21
Detské stránky – Made in deti	22
Trenčín v dejinách uhorskej kartografie. Ján Lipský	24
Napísali o nás	27
Knižné novinky regionálnych autorov	27
Regionálny medailón: Jubilant Štefan Šicko	28
Pele – mele	29

ÚVOD(NÍK)

Milé čitateľky, milí čitatelia,
s príchodom letných mesiacov, keď máme za sebou obdobie jarnej krásy a zvládli sme futbalový ošial majstrovstiev sveta, Vám ponúkame opäť pestrý kaleidoskop udalostí v ďalšom vydaní nášho časopisu.

Kde začať? Na chvíľu sa zastavíme pri význame prijatia Metodického pokynu MK SR k určeniu štandardov verejných knižníc, ktorý bude v budúcnosti významnou pomôckou pre meranie a porovnávanie výkonov pri poskytovaní informačných služieb. Pochválime sa získaním ocenenia Top WebLib pre webovú stránku Verejnej knižnice Michala Rešetku, vďaka ktorej má náš časopis oveľa ľahšiu a rýchlejšiu cestu k Vám, do Vašich knižníc.

Niekoľkými príspevkami sa vrátíme do obdobia jarných mesiacov, v ktorých sme v rámci Týždňa slovenských knižníc absolvovali s mladými čitateľmi jubilejný ročník Noci s Andersenom, plný hier, prekvapení, zážitkov, zhodnotili ukončené ročníky literárnej a čitateľskej súťaže žiakov ZŠ. Nezabudli sme ani na štrnásťročnú činnosť Literárneho klubu Omega a nahliadnutím do tvorby jedného z jej dlhoročných členov Vám aspoň stručne priblížime jeho talent.

Vašu pozornosť si však zaslúžia i ostatné príspevky, a preto Vás v mene redakčného kolektívu srdečne pozývam k spoločnému listovaniu novým číslom Knihovníka.

[maria.kernova]

METODIKA, KOORDINÁCIA, AUTOMATIZÁCIA**ŠTANDARDY PRE VEREJNÉ KNIŽNICE**

V záujme skvalitnenia podmienok poskytovania knižnično-informačných služieb verejnými knižnicami v Slovenskej republike, prebiehala niekoľkoročná práca na príprave štandardov, ktorých cieľom je zaistiť čo najlepšiu dostupnosť a kvalitu služieb verejných knižníc. Členovia Pracovnej skupiny pre tvorbu štandardov pri SNK v rámci prípravných prác realizovali konzultácie so zástupcami verejných knižníc, porovnávali a vyhodnocovali celkové výsledky činnosti knižníc, robili prieskum štandardov knižničných služieb v zahraničí. Výsledkom uskutočnených analýz bolo stanovenie návrhov kritérií pre podmienky poskytovania knižnično-informačných služieb diferencovane; pre knižnice v 11 veľkostných kategóriách obcí a miest podľa počtu obyvateľstva v sídle knižnice a v dvoch výkonových úrovniach, návrhov na odporúčané výkony knižníc a návrhov na všeobecné princípy zabezpečovania slobodného prístupu k informáciám a informačným zdrojom prostredníctvom verejných knižníc.

Na základe týchto návrhov bol schválený materiál **Metodický pokyn MK SR č. MK-1669/2010-10/7474 z 1. júna 2010 k určeniu štandardov pre verejné knižnice**, ktorý zverejňujeme v plnom znení (http://www.vkmr.sk/buxus/docs/metodicky_pokyn_ministerstva_kultury_slovenskej_republiky.pdf).

Predpokladáme, že poskytované možnosti porovnávania schválených parametrov sa stanú pre knihovníkov a ich zriaďovateľov motiváciou i výzvou k zvyšovaniu kvality služieb knižníc.

[maria.kernova]

**PRIDELENÉ DOTÁCIE Z GRANTOVÉHO SYSTÉMU MK SR DO VEREJNÝCH KNIŽNÍC
V METODICKEJ PÔSOBNOSTI VKMR V ROKU 2010**

V tomto roku Grantový systém Ministerstva kultúry Slovenskej republiky vychádzal z potreby zabezpečiť transparentný, spravodlivý a stabilný systém finančnej podpory všetkých kultúrnych a umeleckých aktivít. Skrátil sa termín vybavovania žiadostí, zjednodušili sa pravidlá pre poskytovanie a vyúčtovanie finančných prostriedkov. Pri posudzovaní žiadostí sa zohľadňovala adresnosť podpory s dôrazom na kvalitu a prístupnosť kultúrnych hodnôt všetkým občanom a efektívnosť využitia finančných prostriedkov.

**ÚSPEŠNOSŤ ZÍSKANIA FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV VEREJNÝCH KNIŽNÍC
V PÔSOBNOSTI VKMR****Podprogram 2.1 – Knižnice a knižničná činnosť**

Zo 7 knižníc, ktoré si podali žiadosti boli úspešné:

Verejná knižnica MR Trenčín – 2 500 €

Obecná knižnica Omšenie – 350 €

Obecná knižnica Skalka n/V. – 800 €

Podprogram 2.5 – Akvizícia knižníc

Z 10 knižníc, ktoré si podali žiadosť boli úspešné všetky:

Verejná knižnica MR – 10 000 €

Mestská knižnica KR Stará Turá -1 500 €

Mestská knižnica Brezová p/B. – 2 000 €

Mestská knižnica Myjava – 1 000 €

Obecná knižnica Horné Srnie – 1 000 €

Obecná knižnica Ivanovce – 900 €

Obecná knižnica Neporadza – 1000 €

Obecná knižnica Omšenie – 1 000 €

Obecná knižnica Skalka n/V. – 945 €

Obecná knižnica Veľká Hradná – 1 000 €

[maria.kernova]

METODIKA, KOORDINÁCIA, AUTOMATIZÁCIA

NOVINKY NA WWW.VKMR.SK

Ako sme informovali v predchádzajúcom čísle, vlni spustila Verejná knižnica M. Rešetku inovovanú webovú stránku www.vkmr.sk. Okrem moderného dizajnu čitateľovi zabezpečí interaktívny prístup k aktuálnym informáciám priamo zo svojej „kuchyne“. Najnovšie to dokumentujú panoramatická virtuálna prehliadka troch oddelení, listovací e-spravodajca službami knižnice či anketa s dôrazom na požiadavky čitateľov. Výsledky práce tímu webmasterov ocenila i odborná porota v celoslovenskej súťaži o najlepšie webové sídlo knižnice (o výsledkoch ankety TOP WebLib '2009 píšeme viac na s. 9).

Hore: 3D prehliadka, dolu: e-spravodajca po knižnici a anketa (pravý panel).

METODIKA, KOORDINÁCIA, AUTOMATIZÁCIA

VÝSLEDKY ČINNOSTI VEREJNÝCH KNIŽNÍC V ROKOCH 2008 – 2009

V metodickej pôsobnosti Verejnej knižnice Michala Rešetku v Trenčíne sú knižnice štyroch okresov Trenčianskeho samosprávneho kraja. Po roku opäť zverejňujeme porovnanie niekoľkých ukazovateľov čiastočných výsledkov činnosti jednotlivých verejných knižníc v rokoch 2008 – 2009.

OKRES BÁNOVCE NAD BEBRAVOU

Knižnica	Prírastok	Počet výpožičiek		Počet registr. používateľov		Finančné prostriedky na nákup literatúry (€)	
	2009	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Msk Bánovce n.B.	615	62707	73481	2121	2035	3897,00	2688,70
Brezolupy	0	242	661	96	51	0	0
Čierna Lehota	0	30	30	41	58	0	0
Dežerice	5	768	772	31	32	58,00	0
Dolné Naštice	0	1183	1252	63	65	0	107,52
Dvorec	38	480	627	13	18	91,50	66,12
Haláčovce	0	0	0	0	0	0	0
Horné Naštice	23	118	95	28	27	61,00	117,24
Chudá Lehota	4	20	20	8	8	35,12	82,99
Krásna Ves	118	172	115	52	55	151,12	320,65
Kšinná	45	1418	1731	50	54	369,71	328,59
Libichava	27	306	342	24	21	185,50	199,16
Ľutov	0	0	0	0	0	0	0
Malá Hradná	7	66	73	55	46	47,00	50,09
Malé Hoste	167	657	745	20	19	39,54	33,06
Miezgovce	4	452	298	97	34	0	66,39
Nedašovce	0	355	470	46	55	0	132,78
Pečeňany	8	154	249	13	25	38,17	165,97
Podlužany	5	215	63	19	9	50,29	132,78
Pravotice	8	19	11	22	19	40,00	33,19
Prusy	0	24	7	13	16	0	0
Ruskovce	21	665	756	32	36	209,66	116,44
Rybany	20	1024	1118	108	117	200,00	201,22
Slatina n.B.	42	394	543	197	190	324,00	630,68
Šišov	2	36	46	9	9	16,46	0
Timoradza	35	1259	1428	140	132	348,00	322,78
Uhrovec	23	5000	4886	83	102	43,89	21,58
Veľké Držkovce	9	1061	1309	46	90	84,42	79,70
Veľké Hoste	51	701	930	90	104	333,00	331,94
Veľké Chlievany	15	181	136	18	19	20,54	30,27
Vysočany	0	20	25	10	11	0	0
Zlatníky	19	394	421	39	47	166,00	165,97
Žitná - Radiša	25	755	592	61	63	124,00	199,16

METODIKA, KOORDINÁCIA, AUTOMATIZÁCIA

OKRES MYJAVA

Knížnica	Prírastok	Počet výpožičiek		Počet registr. používateľov		Finančné prostriedky na nákup literatúry (€)	
	2009	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Msk Brezová p. B.	265	20184	17547	627	637	2384,88	2408,88
Msk Myjava	0	36230	40329	1120	1181	1317	2456,35
Brestovec	55	382	400	36	26	358,04	519,49
Bukovec	120	417	397	22	21	177,79	167,50
Hrašné	0	158	347	45	30	0	0
Chvojnica	0	0	0	0	0	0	0
Jablonka	9	139	115	37	33	101,45	104,16
Kostolné	68	1512	810	63	54	485,00	314,51
Košariská	0	97	59	32	29	0	0
Krajné	29	2144	2826	74	96	235,19	304,22
Podkylava	8	0	3	0	2	0	0
Polianka	0	183	254	28	31	0	0
Poriadie	4	0	0	0	0	0	0
Priepasné	21	46	35	39	25	35,60	0
Rudník	21	202	263	28	30	207,00	160,72
Stará Myjava	68	30	30	15	30	222,00	331,94
Vrbovce	1577	1899	2450	87	112	332,80	375,36

OKRES NOVÉ MESTO NAD VÁHOM

Knížnica	Prírastok	Počet výpožičiek		Počet registr. používateľov		Finančné prostriedky na nákup literatúry (€)	
	2009	2009	2008	2009	2008	2009	2008
MsK Nové Mesto n.V.	867	184910	199551	3556	3661	5494,66	5914,42
MsK Stará Turá	333	35537	25946	864	880	3440,00	3679,61
Čachtice	85	3748	3250	177	203	419,19	319,79
Moravské Lieskové	77	9283	9126	102	106	497,67	501,36
Považany	0	3219	3013	79	101	0	331,60
Beckov	42	1212	1629	79	85	340,00	93,24
Bošáca	61	3820	4265	120	136	491,00	549,55
Brunovce	0	0	0	0	0	0	0
Bzince p.J.	26	1656	1776	54	69	209,07	245,23
Částkovce	1	212	3869	22	21	8,00	0
Dolné Srnie	41	892	892	124	124	30,71	282,15
Horná Streda	93	3201	2880	127	126	624,00	431,52
Hôrka n.V.	22	161	153	15	14	172,00	265,55
Hrádok	21	198	409	14	19	100,00	0
Hrachovište	8	1220	1228	45	48	54,00	33,19
Kálnica	67	540	1107	14	17	256,10	378,41
Kočovce	75	3377	3029	145	123	21,01	752,27
Lubina	21	1247	1648	30	27	193,19	165,96
Lúka	38	2431	2027	53	60	252,50	171,67
Modrová	16	204	82	17	31	102,86	157,14
Nová Bošáca	27	1435	1709	57	56	58,92	225,18
Nová Lehota	0	0	0	0	0	0	0
Očkov	0	283	395	15	20	49,00	20,18
Pobedim	165	4288	4959	84	98	393,00	685,65
Podolie	0	802	802	50	52	33,00	39,83
Potvorice	137	2534	2680	55	61	370,23	292,93
Stará Lehota	0	0	0	0	0	0	0
Tr.Bohuslavice	62	1128	1449	64	103	403,36	553,84
Vaďovce	93	1961	1963	100	75	700,00	66,38
Višňové	28	467	580	27	27	198,00	180,77
Zem.Podhradie	5	640	875	38	42	44,00	17,39

METODIKA, KOORDINÁCIA, AUTOMATIZÁCIA

OKRES TRENČÍN

Knížnica	Prírastok	Počet výpožičiek		Počet registr. používateľov		Finančné prostriedky na nákup literatúry (€)	
		2009	2008	2009	2008	2009	2008
VK MR	5292	400874	396812	10060	10840	40816,55	37822,15
Msk Nemšová	525	21524	21930	1448	1423	5114,37	6472,81
Msk Trenč. Teplice	212	9161	7757	428	328	433,30	2290,38
Dolná Súča	109	2925	2790	213	233	657	673,11
Drietoma	5	4333	4088	117	126	50,20	366,73
Horná Súča	183	10021	8822	436	417	997	1148,50
Horné Srnie	107	9171	12301	187	229	877,76	86,40
Chocholná-Velčice	178	4656	5080	160	182	1235,53	978,85
Omšenie	208	10473	10941	329	385	623,45	1679,84
Trenč. Teplá	289	8792	12392	254	206	1891,00	1892,05
Trenč. Jastrabie	33	1563	2130	77	89	250,19	334,39
Trenč. Stankovce	84	8925	8941	356	354	684,41	1134,03
Ad. Kochanovce	70	1623	1674	77	71	229,57	384,12
Bobot	65	1125	1445	64	64	295,00	330,91
Dolná Poruba	5	538	695	38	50	36,00	149,14
Dubodiel	5	1276	1214	31	38	45,00	99,58
Horňany	14	124	626	20	30	110,15	122,08
Hrabovka	2	403	155	12	10	13,14	6,60
Ivanovce	61	1542	1952	49	63	469,71	368,95
Kostolná-Záriečie	0	405	478	38	39	0	0
Krivosúd-Bodovka	0	140	0	51	0	0	0
Melčice-Lieskové	54	2469	2832	59	65	664,00	663,87
Mníchova Lehota	0	1200	1181	82	77	50,00	0
Motešice	34	4246	3623	242	248	650,00	353,61
Neporadza	14	1506	2209	66	105	46,00	352,12
Opatovce	18	795	786	33	32	68,00	76,45
Petrova Lehota	3	20	27	9	5	33,19	35,84
Selec	2	912	982	30	42	42,00	165,97
Skalka n.V.	47	1809	1648	97	94	287,00	186,55
Soblahov	57	2477	2258	135	162	417,25	449,44
Svinná	100	6153	7389	183	212	783,61	1492,80
Štvrtok n.V.	38	1357	1253	51	47	253,42	152,69
Trenč. Turná	59	2898	3341	100	100	500,00	487,95
Trenč. Mitice	1	1125	1035	44	44	16,00	213,23
Veľká Hradná	13	1454	2212	66	67	100,50	363,27
Veľké Bierovce	10	714	1003	31	36	76,85	156,18
Zamarovce	0	38	120	12	20	0	49,79

CENNÝ TRIUMF

alias

NAJLEPŠIE WEBOVÉ SÍDLO Z VEREJNÝCH A ŠKOLSKÝCH KNIŽNÍC

Verejná knižnica Michala Rešetku v Trenčíne získala prvé miesto v celoslovenskej súťaži o najlepšie webové sídlo knižnice TOP WebLib 2009 v kategórii verejných a školských knižníc.

Do súťaže nás prihlásila doteraz neznáma osoba, ktorej touto cestou ďakujeme. Urýchlila naše aktivity pri aktualizácii a dopĺňaní informácií na webovej stránke knižnice a v plnení stanovených kritérií súťaže.

Za úspech v súťaži redizajnu webovej stránky, septembri 2009, tvorivej tímu a novému redakčnému Trenčiansky samosprávny organizáciám vo svojej

Ocenenie bolo odovzdané názvom „Web a knižnice“, Slovenskej

pri SPU v Nitre 17. júna odbornej poroty prevzala

Súťaž Top WebLib 2005 Spolok slovenských

stránky prihlásených knižníc hodnotí odborná porota, ktorú v roku 2009 tvorili: Mgr. Andrea Dohovičová, Mgr. Norbert Végh, Ing. Ján Krištof, Mgr. Andrea Fojtu. Cena sympatií sa udeľuje na základe verejného hlasovania.

Hlavným cieľom súťaže je skvalitnenie a rozvoj webových sídiel slovenských knižníc a ocenenie výnimočných projektov. skúseností a ohodnotiť snahu informačno-komunikačné kvality a prístupnosti ich

Odborná porota hodnotí podľa vopred stanovených hlavne na obsah, aktuálnosť návštevníka, navigáciu a originalnosť, inovatívnosť a úpravu, úroveň dodržania zákona č. 275/2006 Z. z. o verejnej správe, prvky Web komentáre, ankety, blogy, stránok.

Súťaže sme sa zúčastnili prvýkrát a dosiahnutý úspech nás zaväzuje k sústavnej práci na aktuálnosti a inovatívnosti webu, aby sme prvenstvo obhájili aj v nasledujúcich ročníkoch súťaže o najlepšie webové sídlo knižnice.

vdáčíme určite celkovému ktorý sme vykonali v spolupráci všetkých členov systému Buxus, ktorý zakúpil kraj a umožnil využívať zriaďovateľskej pôsobnosti.

na seminári NitLib 2010 s ktorý sa konal v priestoroch poľnohospodárskej knižnice 2010. „Uznanie“ z rúk Mária Kernová.

vyhlasuje každoročne od roku knihovníkov. Webové

Webové

Snahou je podporiť výmenu knižníc efektívne využívať technológie k zvyšovaniu služieb.

webové stránky knižníc kritérií, ktoré sú zamerané a prítťažlivosť stránky pre vyhľadávanie na stránke, funkčnosť stránky, grafickú webových štandardov a informačných systémoch 2.0 – diskusné fórum, RSS, multimedialný obsah

[sylvia.fabova]
[Foto: archív VKMR.]

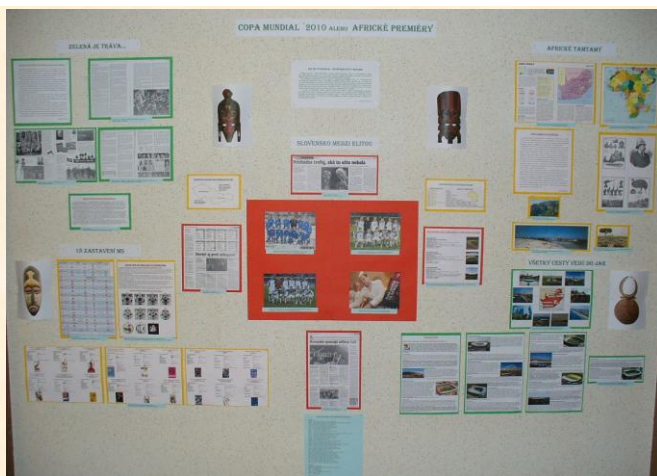
MOZAICA

COPA MUNDIAL '2010 ALEBO AFRICKÉ PREMIÉRY

V dňoch konania MS vo futbale 2010 bola vo vestibule hlavnej budovy VKMR inštalovaná jediná takto špecializovaná výstava v Trenčianskom kraji k športovo a kultúrne takmer najvýznamnejšiemu podujatiu planéty. Návštevníci mohli sledovať cestu slovenského tímu na toto vrcholné podujatie, históriu predchádzajúcich MS zaujímavosti z vývoja používaných oficiálnych detaily o mestách a jednotlivé zápasy, ale aj

Výstava bola nechýbal ani výsledkový tematicky zameraný na mohli návštevníci ihneď

Jeden z indikátorov predstavoval aj fakt, že výstavy zmizol z panela slovenskej

v číslach a faktoch, futbalu, prierez doteraz futbalových lôpt MS, štadiónoch, kde sa hrali o africkom kontinente... priebežne aktualizovaná, servis, resp. knižný pult, futbal a Afriku. Tituly si požičať.

záujmu verejnosti už krátko po otvorení viacrozmernej plagát reprezentácie...

[igor.zmetak]

[Foto: archív VKMR.]

STRÁNKA PRE POTREBY OBCENÝCH KNIŽNÍC

www.obecnakniznica.sk

Portál pre potreby obecných knižníc (www.obecnakniznica.sk) poskytuje informácie užitočné nielen knihovníkom, ale aj ich zriaďovateľom. Medziiným obsahuje rady, aktuálne grantové výzvy, návody na vyplnenie štatistických výkazov knižníc, databázy ako Adresár metodikov, Výkladový slovník knihovníckych výrazov (K - slovník), či Fórum knihovníkov.

[redakcia]

[In *Knížnica*, 2009, roč. 10, č. 11 – 12, s. 11 – 12.]

PRIESTOR PRE VÁS

CHCETE PREZENTOVAŤ VAŠU KNIŽNICU A SPRAVIŤ JU EŠTE PRÍSTUPNEJŠOU?
 PREDSTAVTE JU POMOCOU KNIHOVNÍKA!
 NA TOMTO MIESTE RADI UVEREJNÍME INFORMÁCIE, ZAUJÍMAVOSTI A NOVINKY
 Z KAŽDEJ MESTSKEJ, OBEČNEJ KNIŽNICE.

Kontakt: multi@vkmr.sk (032/7434267, kl. 33)

KRUTÁ DAŇ MLADÝCH IDEALISTOV

Ich tragický osud spečatil zatykač pre 68 osôb. Príbeh trenčianskych gymnazistov Alberta Púčika, Antona Tunegu a Eduarda Tesára, popravených z politických dôvodov v roku 1951, však stále žije. Najnovšie pookrial vďaka publikácii *Odkaz živým*. Počas besedy vo Verejnej knižnici M. Rešetku (15. 4. 2010) ju predstavil slovenský historik **RÓBERT LETZ (1967)**.

Priblížite Vaše prvé kontakty s prípadom Albert Púčik a spol.

O tomto prípade som sa dozvedel zo samizdatu ako študent histórie na vysokej škole. Systematickejšie som sa mu rozhodol venovať už ako hotový historik v súvislosti s konferenciou o Bielej légii v Bratislave, ktorá sa konala v roku 2001, na ktorú ma pozval Rudolf Dobiáš. Potom vznikol Ústav pamäti národa a sprístupnili sa ďalšie dokumenty.

Ako sa zo študentov stali nepriatelia štátu?

Zákony, prijímané po roku 1948 boli veľmi účelové a mali postihnúť všetkých, ktorí nemali súhlasné stanovisko k totalitnému režimu. Oni sa usilovali o otvorenejšiu spoločnosť, kde má každý právo povedať svoj názor a kde sa presadia aj mravné morálne princípy. V podstate boli mladí idealisti.

Po gymnáziu mladíci zakotvili na vysokej škole v Bratislave. Kam smerovala ich „protištátna činnosť“?

S príchodom frontu si uvedomovali, že nastane zásadná zmena. Tunega a Púčik navštevovali krátky spravodajský kurz, ktorý organizovala Hlinkova mládež. Front prešiel a ukázalo sa, že v nových pomeroch je najrozhodujúcejšou politickou silou komunistická strana. Zosilnel tlak na katolícku cirkev a neriešená ostala aj slovenská otázka. Dušou nespokojencov bol absolvent práva Štefan Chalmovský z Topoľčian, ku ktorému sa Púčik s Tunegom pridali. Tesár sa do skupiny dostal najmä cez známosť s Tunegom, ktorý po veľkom zatýkaní žil od decembra 1945 v ilegale. Činnosť bola protištátna z hľadiska vtedajšieho režimu. Išlo o zárodok protikomunistického odboja. Púčika a Tunegu nemožno označiť za nejakých exponentov režimu Slovenského štátu. Boli to mladí ľudia, ktorí uvažovali a konali spontánne. Je dôležité, že v jednom dokumente sa postavili rovnako proti nacizmu aj proti komunizmu.

Púčik pôsobil ako spojka medzi Rakúskom a Slovenskom, využíval kontakty s Tunegom. Trochu v úzadí stál Tesár, ktorý trpel veľmi vážnou chorobou – TBC pľúc.

Tesár pracoval v Bratislave na povereníctve vnútra na pasovom oddelení. Tunega u neho sondoval možnosť dostať sa do zahraničia. Všetci traja mali smolu v tom, že keď ich v januári 1949 chytili, práve sa zostrovala línia komunistickej strany. Hoci súd v Bratislave v máji 1949 všetkých odsúdil na doživotné väzenie, potom prebehla zákulisná hra o ich životy.

V tejto hre výrazne figuroval prokurátor Anton Rašla. Konal iniciatívne?

Iniciatívne konal aj v desiatkach ďalších prípadov. Bol to prispôsobivý ambiciózný typ človeka. Napíňal smernicu, že prokurátor pri Štátnom súde, ktorý súdil najprísnejšie politické delikty, musel vždy podať odvolanie. Definitívnou bodkou bolo rozhodnutie bezpečnostnej komisie ÚV KSČ o tom, že odvolávací súd v Prahe vynesie rozsudok smrti a budú vykonané tri popravy. Je zaujímavé a na tú dobu príznačné, že odsúdení neboli na odvolacie konanie pozvaní!

Hoci neboli pre Západ veľmi prínosní, riskovali. Zlyhal pri zatknutí ľudský faktor?

Udavačstvo vtedy na Slovensku kvitlo. Avšak zlyhal systém, ktorý udavačstvo kodifikoval a povýšil na cnosť. Zradil Ján Divinec, chlapec, ktorý tiež študoval v Trenčíne a po roku 1945 vstúpil do služieb vojenského obranného spravodajstva. A Púčik mu naivne dôveroval...

Prípád patril medzi politické procesy. Čo sledovali?

Bol to typický prejav komunistického režimu. Vykonštruované politické procesy s nezmyslami sa u nás podľa sovietskeho vzoru reprízovali najmä v rokoch 1948 – 1954. Kľúčovú úlohu zohralo Ministerstvo spravodlivosti na čele s Alexejom Čepičkom. Cieľom procesov bolo ukázať silu režimu vyrovnáť sa s akýmkoľvek odporom, nastrašiť ľudí a navodiť strach aj pre samotných komunistov. V čase mieru tak bolo v ČSR popravených 242 ľudí, z toho 62 na Slovensku.

Prečo práve Odkaz živým?

Keď Púčik čakal niekoľko zavretý v Leopoldove, dostal deň sa zdôveril svojmu spoluväzňovi. nejaká neznáma neviditeľná výšky a povedala, že jeho údel sa

mesiacov na výkon trestu smrti pred popravou videnie, s ktorým Vo sne ho menom zavolala priateľská bytosť, zdvihla do naplní – zachová odkaz živým.

PODUJATIA ORGANIZOVANÉ VKMR V 1. POLROKU 2010

Kultúrne a vzdelávacie aktivity knižnice boli zamerané na propagovanie pôvodnej slovenskej krásnej i odbornej literatúry a zoznamovanie verejnosti s jej autormi prostredníctvom besied, prezentácií kníh, literárno-hudobných popoludní a diskusných klubov, s dôrazom na prezentovanie spisovateľov, amatérskych autorov a významné osobnosti Trenčína a trenčianskeho regiónu.

VKMR v 1. polroku 2010 uskutočnila **223 podujatí**, z toho 146 pre deti. Zúčastnilo sa ich **7 451 návštevníkov**, z toho 4 637 detí. V jej priestoroch bolo nainštalovaných **79 výstav**.

Trenčianskej verejnosti knižnica sprístupnila stretnutia so spisovateľmi, v spolupráci s Posádkovým klubom v Trenčíne sa podieľala na zorganizovaní a realizácii unikátneho vystúpenia záhadológa Ericha von Dänikena, spojeného s multimedialnou projekciou a autogramiádou, ktoré navštívilo 500 záujemcov. V rámci cyklu „**Poznávame Trenčanov**“ VKMR pripravila 17 podujatí, ktoré navštívilo 1 756 Trenčanov. Popri tom verejnosti ponúkla komorný jazzovo-šansonový koncert Kataríny Koščovej „**Litera tour**“, prepletený autorským čítaním Marušky Kožlejovej. Pravidelne sa v knižnici stretávali priaznivci **Literárneho klubu OMEGA**. Pedagógom a žiakom VKMR venovala cykly prednášok „**Tu som doma – moje rodné mesto**“ a „**Vitajte v knižnici**“.

[maria.spanikova]

CYKLUS „PREDSTAVUJEME LITERÁTOV TRENČIANSKEHO KRAJA“

Trenčianska knižnica od roku 2006 organizuje úspešný cyklus podujatí „Poznávame Trenčanov“, v ktorom verejnosti doteraz predstavila desiatky literárne a inak umelecky činných osobností so vzťahom k Trenčínu. Ambíciou v nasledujúcom období bude ďalej pokračovať v predstavovaní Trenčanov a v rámci nového projektu „Predstavujeme literátov Trenčianskeho kraja“ prezentovať aj osobnosti a tvorbu literátov so vzťahom k Trenčianskemu kraju.

Premiérový ročník cyklu začala knižnica realizovať v tomto roku. Doteraz verejnosti predstavila historika **Mareka Ďurča**, rodáka z Trenčianskeho Jastrabia, prednáškou *Kostol ako kultúrna a sakrálna stavba v regióne* (v rámci Roka kresťanskej kultúry), literárnu tvorbu manželov **Eleny a Gustáva Rumánkovcov**, žijúcich v Starej Turej, spisovateľa a vydavateľa **Milana Húževku** z Dohnian - Zbora ako predsedu odbornej poroty literárnej súťaže Píšem, píšeš, píšeme, **Jána Maršálka**, rodáka z Trenčianskych Mítíc, predsedu Literárneho klubu Omega pri VKMR v Trenčíne ako člena poroty 8. ročníka literárnej súťaže žiakov ZŠ Trenčianskeho kraja a spisovateľku ženských románov a poviedok **Katarínu Machovú**, žijúcu v Motešiciach.

Marek Ďurčo

Elena a Gustáv Rumánkovci

Katarína Machová (vľavo)

Do konca roka knižnica ešte plánuje realizovať stretnutie so svetovým rekordérom v atletike, rodákom z Beckova **Dušanom Čikelom** a besedu o knihe M. Hazuchu *Športový príklad Dušana Čikela*, prezentáciu knihy káľnického rodáka **Milana Stana Kocúrkovo a jeho príbeh**, v spomienkovom medailóne pripomenúť básnika katolíckej moderny **Svetoslava Veigla** a Rok kresťanskej kultúry zavŕšiť druhou prednáškou **Mareka Ďurča** *Kňazské osobnosti Trenčína*.

Veríme, že aj tento projekt bude pre verejnosť zaujímavý a pomocou neho vytiahneme z ústrania mnohé zaujímavé osobnosti.

[maria.spanikova]
[Foto: archív VKMR.]

KULTÚRNE PODUJATIA

PLÁN ŤAŽISKOVÝCH PODUJATÍ V 2. POLROKU 2010**JÚL**

Letné prázdninové superkluby v knižnici, tradičné voľnočasové aktivity pre deti.

AUGUST

Letné prázdninové superkluby v knižnici, tradičné voľnočasové aktivity pre deti.

Literárna noc '2010, pozvánka členov Literárneho klubu OMEGA na literárno-výtvarno-hudobnú noc v knižnici a stretnutia s trenčianskym výtvarníkom Júliusom Remperom (70 r.) a Petrom Hajduchom pri diskusiách o vlastnej fotografickej tvorbe a fotografickej i literárnej tvorbe jeho otca Jána Hajducha (cyklus „Poznávame Trenčanov“).

SEPTEMBER

Papučková noc s rozprávkami Pavla Dobšinského, zaujímavá a zábavná noc pre deti v knižnici.

Stretnutie s Ottom Gátom, významným filatelistom, spisovateľom, trenčianskym rodákom pri príležitosti 75. výročia narodenia (cyklus „Poznávame Trenčanov“).

Stretnutie s Dušanom Čikelom, svetovým rekordérom v atletike spojené s besedou o knihe Miroslava Hazuchu *Športový príklad Dušan Čikela* (cyklus „Poznávame Trenčanov“).

Čítajme všetci – čítanie je super, vyhlásenie 47. ročníka medziškolskej a medzitriednej súťaže žiakov ZŠ v Trenčíne v čítaní.

Exkurzie a hodiny informatickej výchovy pre žiakov ZŠ a SŠ na všetkých pracoviskách útvaru KIS.

OKTÓBER

Stretnutie s Mariánom Pauerom, významným publicistom, redaktorom, fotografom a trenčianskym rodákom, pri príležitosti 65. výročia narodenia (cyklus „Poznávame Trenčanov“).

Tekvicové posedia pri najnovších knihách z vydavateľstiev detskej literatúry.

Kocúrkovo a jeho príbeh, prezentácia knihy Milana Stana (cyklus Predstavujeme literátov Trenčianskeho kraja).

Aj knižky nám vedia poradiť, diskusia o slušnom správaní, o škole a iných problémoch.

NOVEMBER

Studňa sa tajne s dažďom zhovára, vyhodnotenie 18. ročníka celoslovenskej literárnej súťaže Jozefa Braneckého za prítomnosti spisovateľov Jaroslava Rezníka, Margity Ivaničkovej a Jána Maršálka.

Jaroslav Pádívý ako autor publikácií, stretnutie pri príležitosti životného jubilea (cyklus „Poznávame Trenčanov“).

Kňazské osobnosti Trenčína, prednáška Mareka Ďurča v rámci 2. ročníka Roka kresťanskej kultúry.

Autorská beseda s Janou Juráňovou, finalistkou literárnej súťaže Anasoft litera o knihe *Žila som s Hviezdoslavom*.

DECEMBER

Svet stále lásku má, tradičné charitatívne predvianočné posedenie pracovníkov knižnice a malých čitateľov s deťmi z Detského domova Lastovička v Trenčíne s programom organizovaným pedagógmi a žiakmi ZUŠ Karola Pádívého v Trenčíne.

Medailón Svetoslava Veigla, básnika, príslušníka katolíckej moderny a kňaza, pri príležitosti nedožitého životného jubilea v Roku kresťanskej kultúry (cyklus Predstavujeme literátov Trenčianskeho kraja).

*** VÝSTAVY ***

Kresťanská kultúra v literatúre, výstava v Roku kresťanskej kultúry.

Na začiatku bol Gutenberg, výstava umeleckých prác študentov Strednej umeleckej školy v Trenčíne.

Európski spisovatelia deťom, výstavy literatúry.

Poznáš európsku beletristickú tvorbu?, výstavy literatúry pre dospelých čitateľov ku Dňu európskeho kultúrneho dedičstva.

Výročia trenčianskeho regiónu, mesačne aktualizovaný panel propagujúci významné osobnosti kraja.

Výstavy literatúry k životným jubileám spisovateľov a významným spoločenským udalostiam.

(FOTO)GALÉRIA PODUJATÍ VO VKMR ZA I. POLROK 2010**ČARO DETEKTÍVKY**

Detektívku miluje od útleho detstva. Ich sedemdesiatročný vzťah korunoval samostatnou knihou. Na prahu februára ju, v rámci cyklu „Poznávame Trenčanov“, predstavil vo Verejnej knižnici Michala Rešetku. Tak znie najnovšie alibi spisovateľa Kornela Földváriho (1932).

„Ukážte mi človeka, muža alebo ženu, ktorý neznáša detektívky, a ja vám ukážem hlupáka. Možno učeného, ale napriek tomu hlupáka...“ Citátom Raymonda Chandlera otvára Kornel Földvári čitateľský zápisník vecí, ktoré ho najviac zaujali v detektívnej literatúre. Kniha *O detektívke* bilancuje autorove dlhoročné poznatky, pričom jeho teoretické úvahy o tomto žánri na Slovensku nemajú konkurenciu.

Premiérovo sa s detektívkou stretol ako desaťročný. Osud zariadil, že išlo o lásku na prvý pohľad. Detský svet trenčianskeho rodáka dostal v tom čase nové rozmery. „Poviedka Grécky tlmočník od Arthura Conana Doyle-a čitateľské návyky. Sherlock zrekonštruoval, ale páchatel' zistil, že život je tvrdý a nie hrdinov“, priblížil Földvári

Dobrá detektívka prostredia literatúry. Navyše, známky fikcie, hoci kedysi sa úpadkovej kapitalistickej Földvári dodal: „Pre mňa spoločenských vzťahov. vznikajú prostredie, v ktorom a všetci sú potenciálni

prevrátila na ruby moje Holmes síce prípad zostal nepotrešaný. Vtedy som sú v ňom len slávne víťazstvá úvodné kontakty s detektívkou. rozhodne patrí do cteného jej odkaz nejaví a priori tvrdilo, že je to oslava spoločnosti. Na obhajobu detektívka znamená zrkadlo Nevyhnutne v nej musí autor môže klamať telom páchatelia.“

Podujatím voľne sprevádzal vydavateľ Koloman Kertész Bagala. Funkcie „krstiteľky“ sa zhostila prvá dáma slovenskej detektívky Daniela Kapitáňová.

[peter.martinak]

[In *Trenčan*, 2010, roč. 3, č. 2, s. 13. Foto: archív VKMR.]

BÁSNICKÁ PRVOTINA ZANIETENEJ CESTOVATEĽKY

Literárny klub Omega pokračuje vo svojej bohatej vydavateľskej činnosti aj v roku 2010. Na svoje konto si pripísal ďalší literárny počín – prvotinu Olgy Nemcovej-Košeckej. Zbierku poézie s názvom *Pavučiny babieho leta* prišla do Verejnej knižnice Michala Rešetku v Trenčíne pokrstiť spisovateľka Katarína Hudecová.

Výber krstnej mamy nebol knižočky sa narodila Katarína Hudecová prežila mladosti a dokonca sú Hudecová odprevadila aby sa stala pomyselnými k sebe záujemcov o poéziu.

Olga Nemcová-Košecká stredoškolských čias, kedy básne a istý čas uverejňovala Ako povedala, básne v zbierke vychádzajú predovšetkým z jej súkromných vnútorných pocitov, zo vzťahu k blízkym ľuďom, k rôznym udalostiam a na konci zbierky sa nachádzajú aj postrehy z ciest, keďže autorka je aj zanietenou cestovateľkou.

náhodný, pretože autorka v Nitrianskej Blatnici, kde najkrajšie obdobie svojej vzdialené príbuzné. Katarína zbierku do života so slovami, putami a dokázala si pripútať

sa poézii venuje už od začala uverejňovať svoje prvé aj v Trenčianskych novinách.

Podujatie sa uskutočnilo v rámci cyklu „Poznávame Trenčanov“. Literárne posedenie hudobne spestrilo duo Žember – Žáček, pričom Dušan Žember je zároveň ilustrátorom knihy.

[zuzana.sedlakova]

[In *Trenčianske noviny*, 2010, roč. 51, č. 9, s. 18. Foto: archív VKMR.]

KULTÚRNE PODUJATIA

TÝŽDEŇ SLOVENSKÝCH KNIŽNÍC
KNIŽNICA PRE VŠETKÝCH

Verejná knižnica Michala Rešetku otvorila dvere dokorán. Počas 11. ročníka Týždňa slovenských knižníc (22. – 28. 3. 2010) pripravila bohatý program a čitateľom odpúšťala staré hriechy.

Bezplatný zápis nových čitateľov, vrátenie premeškaných výpožičiek bez sankčných poplatkov, či bezplatné používanie internetu. To je len časť krokov, tradične sprevádzajúca Týždeň otvorených dverí v trenčianskej verejnej knižnici. Tohtoročná edícia kládla dôraz na najmenších čitateľov. Dominovali jej dva vrcholy s celoslovenským kontextom – najpočetnejší detský čitateľský maratón *Čítajme si* (organizovaný Linkou detskej istoty UNICEF a SAK) a dobrodružné medzinárodné podujatie *Noc s Andersenom*. Do prvého menovaného sa v Trenčíne zapojilo 723 detí, čítajúcich knižku *Zverinec na siedmom poschodí* od Petra Gajdošika. Aj vďaka ich úsiliu doslova prevyšovali vlnajší rekord. Z trochu iného súdka bola noc v prostredí kníh venovaná pamiatke dánskeho rozprávkara. Viac prezradila vedúca knižnično-informatických služieb Mária Špániková: „Sprievodné aktivity oslovili množstvo detí, 51 z nich u nás strávilo celú noc. K nezabudnuteľným zážitkom patrila návšteva žiakov z Uherského Brodu, večerná prehliadka Mestskej veže alebo beseda so spisovateľkou Margitou Ivaničkovou.”

Do knižnice sa v rámci Týždňa otvorených dverí prihlásilo celkovo 335 čitateľov.

Účastníci maratónu *Čítajme si '2010*

Tvorenie záložiek v kníhviazačskej dielni knižnice

Noc s Andersenom (Hasičská ulica)

Noc s Andersenom (pobočka Opatová n/V.)

SPRIEVODCA SVETOM ZÁHAD

9. apríla zaznamenali v Posádkovom klube zvýšenú koncentráciu paranormálnych javov. Napriek tomu ufológovia nič mimoriadne nespozorovali. Situáciu objasnil spisovateľ Erich von Däniken. Počas prednášky *Nevyriešené záhady minulosti*, spoluorganizovanej Verejnou knižnicou M. Rešetku, neraz tancoval na veľmi tenkom ľade. Ale bez vánku sa ani lístok nepohne.

Sedemdesiatpäťročný rodák zo švajčiarskeho Zofingenu vyrastal v rodine majiteľa odevnej fabriky. Prvé kontakty s „dôkazmi“ ľudskej kultúry nadviazal v rámci kariéry odštartoval bestseller. Odvtedy napísal takmer tri desiatky. Čitatelia ho milujú. Na druhej Dänikenove závery skepticky. Veci potrebujú nelogický základ. To je povedať – všetko je iba fantázia. Ale by nebola ani veda“, poznamenal navštívil Trenčín v rámci česko-výchove nepopiera evolúciu. Začiatok predpokladá mimo našej planéty, pričom tvrdí, že vesmír je plný inteligentného života. Vedci s revolučnými myšlienkami bývajú spočiatku vždy vnímaní s rezervou...

o mimozemskom ovplyvňovaní štúdia starých biblických textov. Jeho *Spomienky na budúcnosť* (1968). diel a predal 65 miliónov výtlačkov. strane, vedecká obec prijíma medzi nebom a zemou však občas práve autora parketa. „Môžete si vďaka Bohu, že ju máme. Bez fantázie svetoznámy záhadológ, ktorý slovenského turné. Napriek katolíckej

Dvojhodinová prednáška *Nevyriešené záhady minulosti* zhrnula celoživotnú tvorbu spisovateľa. Prostredníctvom veľkoplošnej projekcie s videosekvenciami, fotografiami a počítačovými animáciami názorne prezentoval dôkazy pre svoje teórie. S očami na stopkách ich nachádzal po celom svete. Predkrmom by sa dali nazvať piktogramy v obilí alebo tajomné obrazce na peruánskej náhornej plošine Nazca. Neobišiel ani biblické postavy Henocha či Ezechiela. Tu dokonca vidí médium s vyspelou technikou mimozemskej civilizácie. Spojitosť aplikoval na dodnes nerozlúštený mayský náhrobný kameň v mexickom Palenque. Údajne zobrazuje astronauta vo vesmírnej lodi.

Samostatnú kapitolu predstavujú egyptské pyramídy. Podľa Dänikena „poloha ani veľkosť troch pyramíd v Gíze nie je náhodná, zodpovedajú totiž pásu súhvezdia Orion.“ Exkurz priamo do srdca najväčšej z nich, Cheopsovej, poskytol prostredníctvom unikátnych záberov južnej šachty tzv. kráľovnej komnaty z robota nemeckého inžiniera Rudolfa Gantenbrinka. So zatajeným dychom sledovala vypredaná divadelná sála i osud predmetu z vraku lode, potopenej pri ostrove Antikitera pred viac než dvetisíc rokmi. Obsahoval množstvo malých ozubených kolies. Táto pozemská mechanika ukazuje dráhy planét slnečnej sústavy, vrátane Pluta. „Odkiaľ mali ľudia znalosti, keď Pluto objavili až v roku 1930?“, spýtal sa Däniken. Presvedčený, že niektorí jedinci boli vyvolení čerpať informácie v „miestach na oblohe“.

[peter.martinak]
[Foto: archív VKMR.]

ĽUDSKÁ TVÁR SOCIALIZMU

„Je to prvý ušľachtilý komunista, ktorý kľačuje aj na kresťanských nebesiach...“, poznamenal na adresu Alexandra Dubčeka český prozaik Bohumil Hrabal. Týmito slovami zároveň začína najnovší román spisovateľa Jozefa Banáša. Okolnosti jeho vzniku predstavil v prvý májový utorok vo Verejnej knižnici Michala Rešetku.

Po trilere *Zóna nadšenia*, ocenenom v ankete Knižnej revue ako „kniha roka 2008“, sa čitateľom prihovára ďalší skvost z dielne člena Spolku slovenských spisovateľov. Titul *Zastavte Dubčeka!* dokumentuje príbeh človeka, ktorý prekážal mocným. Autor v ňom udržal nastúpený trend. Na pozadí historických udalostí 20. storočia sprístupnil tzv. dejiny každodennosti, pričom medzi riadky originálne umiestnil viac než len roky a fakty. Prostredníctvom autentických svedectiev troch Dubčekových synov, spomienok blízkych spolupracovníkov i dostupnej literatúry monitoruje nielen rodinné zázemie, ale aj spoločenskú atmosféru v ére socializmu. Presnejšie v období, keď sen o lepších zajtrajškoch začal naberať reálne kontúry. Vďaka jazykovej vybavenosti i archívnym dokumentom odhalil tiež zákulisie medzinárodnej politiky. Spoločným menovateľom publikácie je vedúca osobnosť Pražskej jari. Jej život Banáš skloňoval vo všetkých pádoch: „Z mojej strany išlo o podľžnosť voči Alexandrovi Dubčekovi.

KULTÚRNE PODUJATIA

Som presvedčený, že malý národ ako Slováci môže zarezonovať vo svete len takými osobnosťami alebo javmi, ktoré presiahnu národný limit.“ Román pozostáva z troch častí. Chronologicky sleduje vývojové etapy hlavného hrdinu – muža kompromisu. Po detstve v sovietskom Kirgizsku, vstupe do komunistickej strany a účasti v Slovenskom národnom povstaní nasledovalo štúdium politických vied v Moskve. Snaha o reformy vedúce k liberalizácii režimu vyvolala na domácej pôde pozitívny ohlas. V zahraničí zase rešpekt. Paradoxne, práve vtedy začala sľubná kariéra dostávať prvé trhliny. Zvolený kurz totiž vôbec nekorešpondoval s ideologickými súradnicami Sovietskeho bloku. Šancu vycítilo konzervatívne krídlo KSČ. Nerovný súboj však Dubček

do vstupu vojsk Varšavskej zmluvy „Alexander Dubček pre mňa pocítil už počas študentských čias na v Bratislave. V piatom semestri sme obchodné operácie alebo marketing. štúdium centrálne plánovanej normalizácie autor knihy. Dubčekov čiastočne rehabilitovala Nežná zakrátko vypil do dna. Následky dodnes zakrýva rúško tajomstva. že ľudí treba hodnotiť z hľadiska doby, v ktorej žili a nehádzať všetkých komunistov do jedného vreca.

nemienil vzdať. Udalosti vyústili až na územie ČSSR v auguste 1968. znamená nádej. Výrazne som to Vysokej škole ekonomickej ešte mali možnosť analyzovať Po okupácii sa to zastavilo a začalo ekonomiky“, popísal trpkú chuť vynútený odchod z verejného života revolúcia. Svoj kalich horkosti tragickej autonehody na jeseň 1992 Najnovšie dielo Banáša pripomína,

[peter.martinak]

[In Trenčan, 2010, roč. 3, č. 5, s. 4. Foto: archív VKMR.]

MYSLENIE ARABSKÉHO SVETA JE PRE NAŠINCA ŤAŽKÉ POCHOPIŤ

Za veľkej účasti prevažne ženského publika sa vo Verejnej knižnici Michala Rešetku v Trenčíne uskutočnilo podujatie na exotickú tému. Arabistiku a islamistiku prišla 24. júna predstaviť autorka knihy Arabský svet (Iná planéta?) a rodáčka z Piešťan Emíre Khidayer.

Aj keď autorkino meno je čisto arabské, narodila sa na Slovensku. Matka je Slovenka a otec z Iraku. Medzi jej rodičmi vznikla študentská láska, keďže veľá Iračanov študovalo v Československu. Korene ju neskôr predurčili na štúdium arabistiky a islamistiky. Po škole na desať rokov opustila Slovensko a venovala sa diplomatickým službám v krajinách Blízkeho východu, z ktorého neskôr čerpala námety do svojej knihy. Tá vznikla na popud jej priateľov, ktorým po návrate domov musela vysvetľovať, ako to v arabskom svete reálne vyzerá, rozdiely medzi našimi kultúrami, aké je skutočné postavenie žien alebo otázky týkajúce sa fundamentalizmu. „Kniha nie je písaná ako román, je to skôr objektívny sprievodca arabským svetom, ktorý zahŕňa najzaujímavejšie spoločenské témy“, dodala autorka.

Emíre v knihe neobchádza ani vydatých v arabských krajinách, Blízkeho východu poväčšine domov. Ako hovorí, počas svojej s takýmito prípadmi, aj keď ľahko podľahne sladkým rečiam takýchto situácií sa dostávajú

Okrem prezentácie knihy jednotlivé arabské kultúry či

napríklad hovorí, že jeden muž môže mať maximálne štyri ženy alebo, že banky nemôžu brať od klientov úroky, lebo je to úžera. Diskutovalo sa aj na tému ženskej obriezky, ktorú, ako povedala, už v Egypte aj Sudáne zakázali a je na ústupe. „Ženy si napriek zákazu nevedia predstaviť život bez obriezky a preto navštevujú rôzne babice, ktoré väčšinou používajú nehygienické a staré nástroje a tým ohrozujú život malých dievčat“, dodala Emíre. Podľa nej je pre našinca veľmi ťažké pochopiť myslenie arabského sveta, keďže oni majú svoje vzory, z ktorých nemôžu vybočiť a ani neuvažujú o iných alternatívnych možnostiach myslenia a žitia. Každé takéto vybočenie od zaužívaných zvyklostí sa totiž považuje za rúhanie. V súčasnosti Emíre Khidayer pripravuje voľné pokračovanie knihy pod názvom Arabský život.

[zuzana.sedlakova]

[In Trenčianske noviny, 2010, roč. 51, č. 25, s. 12. Foto: archív VKMR.]

KULTÚRNE PODUJATIA

PODUJATIA FOTOOBJEKTÍVOM VKMR

Rudolf Dobiáš: Básnici za mrežami

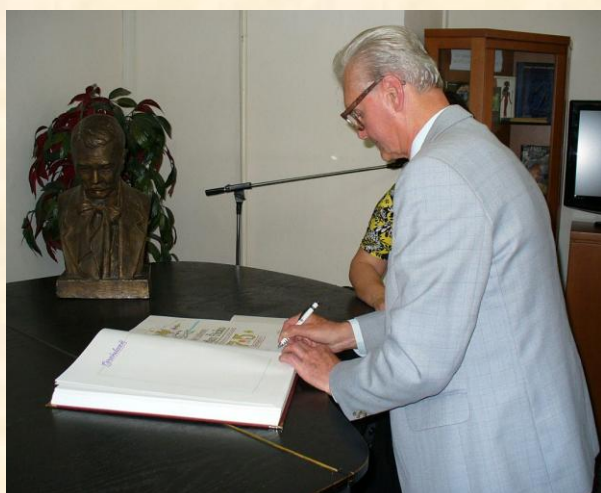
Viera Valachovičová – Ryšavá: O snežienkach

Litera tour s Katkou Koščovou

Grigorij Mesežnikov a kol.: Kde sme?

Štefan Šicko (75) a Trenčianske noviny

Výstava Copa mundial '2010

[Foto: archív VKMR.]

Z ČINNOSTI LITERÁRNEHO KLUBU OMEGA V TRENČÍNE V 1. POLROKU 2010

Literárne kluby svojou činnosťou patria medzi tých, ktorí podporujú literárne dianie a tvorivé aktivity začínajúcich aj renomovaných autorov. Výnimkou nie je ani Literárny klub Omega, pôsobiaci pri Verejnej knižnici M. Rešetku v Trenčíne už štrnásť rok. Hlavným cieľom činnosti je záujem o písané i čítané slovo, stretávanie sa ľudí so vzťahom k literatúre a umeniu.

Dovolím si spomenúť niektoré z aktivít LK Omega, ktoré našli odozvu u širokej čitateľskej verejnosti. Mlčanie nepokoja (prvotina Štefana Kuzmu) a Pavučiny babieho leta (prvotina Olgy Nemcovej - Košeckej) sú knihami našich členov, ktoré sme odprezentovali na klubových stretnutiach v tomto roku. Prezradím, že vydanie svojich prác chystajú ďalší členovia.

V spolupráci s Českým spolkom v Trenčíne sa nám podarilo zorganizovať nezabudnuteľné stretnutie so spisovateľkou, dramatičkou a scenáristkou Danielou Fischerovou, dcérou hudobného skladateľa J. F. Fischera. Patrí do skupiny najvýznamnejších súčasných českých dramatikov. Za tvorbu z tohto žánru získala viacero ocenení. Okrem iného prítomných zaujala precíteným čítaním ukážok z vlastnej tvorby.

Hostom literárno-hudobného pásma Láska v poézii členov LK Omega bola jubilujúca poetka a výtvarníčka Izabela Bulková. S príznačným a pre ňu typickým humorom predniesla úryvky z pripravovanej knihy Veľmi veselé príbehy. Knižka medzitým vyšla k jej jubileu.

Za zmienku tiež stojí milé podujatie pri príležitosti Dňa matiek, ktoré LK Omega pripravil so združením LampART a Materským centrom Srdiečko. Išlo o výstavu práce študentiek Vysokej školy výtvarných umení Michaely Majdovej a Šarloty Dzuriakovej, ilustrátoriek z ateliéru profesora Dušana Kállaya, v priestoroch kina Metro. Podujatie vhodne dopĺňali knižky z edície Modré na bielo a katalógy z Medzinárodného veľtrhu detských kníh v Bologni.

Naším najbližším zámerom je vydanie klubového zborníka. O tom, s akým úspechom predstavia členovia verejnosti svoje texty, napíšeme nabadúce.

Na záver pripájam gratulácie – Beate Kolatkovej za získanie titulu Bc. a Milanovi Maťašemu za titul Mgr. na Trenčianskej univerzite Alexandra Dubčeka v Trenčíne.

Danielu Fischerovú hudobne sprevádzalo trio Dušana Žembera.

[jana.polakova]
[Foto: archív VKMR.]

PROZAICKÉ OKIENKO**MILAN MAŤAŠE: SPLNENÁ POVINNOSŤ**

Vedel som presne, čo sa udialo, kde som, dokonca i to, čo je so mnou a v akej som situácii. Zbadal som aj Maju, moju milovanú Maju, zmätene sa potlkajúcu po okolí. Chudera, tak aj ona je tu so mnou!

“Preboha! Čo sa stalo?” nervózne sa ma spýtala.

“Vieš,” otáľal som s odpoveďou, “sme – mŕtvi.”

“Čože!? To čo má byť?” nechápala a opäť odbehla bokom.

“Len pokoj! Rozvahu! Netreba sa hneď stresovať. Raz to prísť muselo.”

“Ale... Ale... Prosím vás, vysvetlí mi tu niekto, čo sa stalo!? Pane! Pane...”

“Nepočuje ťa. Nikto z nich ťa už nepočuje. Sme inde ako oni.”

“Čo to má všetko znamenať? Ja mám strach,” povedala, a v hlase mala tú najväčšiu úzkosť.

“Teraz sa bát’ je už naozaj zbytočné. Dôležité je len jedno: nezostať tu viac ani o sekundu dlhšie ako treba.”

“A prečo? Kam chceš ísť?”

Otočil som sa k miestu, kde sa len pred chvíľou nachádzala koruna starej jablone. Teraz som tam videl silno žiariaci kruh svetla, ktorý akoby sa nám už samotnou svojou prítomnosťou prihovárал, a volal nás do seba. V tej chvíli som ho považoval za jediné rozumné riešenie.

“Tam! Tam nám už vysvetlia, čo treba.”

X X X

“A to je vlastne všetko, pán doktor. Na nič viac si nepamätám. Svetlo sa postupne menilo na bielu farbu tejto miestnosti, keď som pomaly otváral oči a začal si uvedomovať, že som to asi prežil. Toto bolo vari najkrutejšie precitnutie môjho života.”

“Zachraňovať ľudí je naším poslaním.”

“Nič vám predsa nevyčítam.”

“Ja viem,” vzdychol si. “Každý nadáva na tento svet, no nikto ho nechce opustiť. Žiaden živý sa tam nepýta, lebo je rád, že je tu. A to, čo vy, málokto zažije.”

“Našťastie! Keby ľudia vedeli, aká smrť *skutočne* je, už by sa naozaj ničoho nebáli: žiadneho boha, pekla, očistca. Ešte že to ani len netušia!”

Doktor sa postavil zo stoličky a pomalými krokmi podišiel k oknu, kde krátku chvíľu mlčal.

“Vraveli ste, že ste tam videli aj svoju priateľku,” opäť sa otočil smerom ku mne, “no vy ste sa stade vrátili sám! Prečo ona nie?”

“Nemohla... Áno, spočiatku sme naozaj išli obaja, cez tú bránu však smela prejsť iba ona. Ja ešte nie – bohužiaľ! No ak by som spoločne s ňou neprešiel aspoň *túto* časť cesty, pravdepodobne by sa tam sama nebola dostala a vystrašená by tu bez vedomia blúdila možno ešte veľmi dlhú dobu. Byť s ňou a ukázať jej to bolo mojou povinnosťou.”

“Úlohu ste si teda splnil...”

“Pán doktor, bezo zvyšku!”

PREDSTAVUJEME NAŠE ODDELENIA**ODDELENIE KRÁSNEJ LITERATÚRY**

Na prízemí centrálnej budovy Verejnej knižnice Michala Rešetku sa nachádza oddelenie beletrie. Čitateľom ponúka vo voľnom výbere umeleckú literatúru, zoradenú abecedne podľa mena autora.

Fond oddelenia obsahuje 48 868 knižných jednotiek (stav k: jún 2010) a zahŕňa oblasti: próza, poézia, divadelné hry, detektívna literatúra a cudzojazyčná literatúra (nachádza sa tu i náučná literatúra, ktorá je radená podľa MDT – medzinárodného desatinného triedenia).

Medzi základné aktivity patrí:

- príprava kolektívnych podujatí, stretnutí so spisovateľmi
- odborná pomoc pri výbere beletrie
- MVS (medziknižničná výpožičná služba) – na požiadanie iných knižníc
- práca v on-line katalógu knižnice, prostredníctvom ktorého má čitateľ možnosť zistiť, či sa dokumenty (knihy, články, elektronické zdroje a pod.), ktoré potrebuje, nachádzajú vo fonde knižnice. Po prihlásení pod vlastným ID číslom a heslom môže disponovať vlastným knižničným kontom (predĺženie výpožičnej doby, kontrola počtu vypožičaných kníh a pod.)
- excerptovanie novín a časopisov
- rezervácia požadovanej literatúry
- absenčné výpožičky kníh
- prezenčné výpožičky kníh
- exkurzie (zamerané na orientáciu v knižnici, vyhľadávanie literatúry, používanie on-line katalógu)
- reprografické služby (xerox)
- burza vyradených a darovaných kníh
- inštalovanie výstav k výročiam spisovateľov
- propagácia súčasnej slovenskej literatúry

[eva.sulekova – jana.voznikova – nora.hlubinova]

[Foto: archív VKMR.]

ROZPRÁVKOVÉ PRACOVISKO

V dňoch 14. – 18. júna 2010 sa priestory úseku literatúry pre deti a mládež zmenili na nepoznanie. Pýtate sa prečo? Dvadsať študentov 2. ročníka Strednej umeleckej školy v Trenčíne z odboru propagačné výtvarníctvo skrášilo steny v oddelení rozprávkovou tematikou.

Okrem mladých umelcov nám v tomto období robili spoločnosť farby, štetce, nákresy, rebríky a samozrejme i dohliadajúci vyučujúci. Po počiatkových technických problémoch nabralo maľovanie rýchly spád. Nuž, teraz sme zvedaví, ako sa bude výsledná podoba pracoviska páčiť vám.

Tešíme na stretnutie v príjemných priestoroch úseku literatúry pre deti a mládež na Hasičskej ulici 1 (1. posch.).

[petra.motyckova]

[Foto: archív VKMR.]

PÍSEM, PÍŠEŠ, PÍŠEME 2010

8. ročník literárnej súťaže žiakov ZŠ Trenčianskeho kraja vyhlásenej Verejnou knižnicou Michala Rešetku v Trenčíne (VKMR) spolu s Trenčianskym samosprávnym krajom (TSK) spoznal svojich víťazov 10. júna 2010 v pracovisku pre deti a mládež na Hasičskej ulici, kde sa osobne stretli víťazi s odbornými porotcami – predsedom, regionálnym spisovateľom a vydavateľom Milanom Húževkom a predsedom Literárneho klubu Omega pri VKMR, básnikom a literárnym kritikom Jánom Maršálkom, vedúcou odbor kultúry TSK Martou Šajbidorovou a pracovníkmi knižnice.

Do súťaže sa zapojilo 250 mladých autorov z 20 škôl z rôznych kútov Trenčianskeho kraja, ktorí poslali 271 literárnych prác. Okrem spomínaných porotcov sa o odbornosť pri zostavovaní výsledkov postarali aj ďalší členovia poroty, spisovateľka Margita Ivaničková a kultúrny pracovník Kamil Bystrický. Knižnica garantovala anonymitu posudzovaných prác, porotcovia nepoznali kompletne zloženie poroty, takže sa nemohli navzájom ovplyvňovať. Každý dostal poštou balík literárnych dielok, ktoré hodnotili nezávisle od seba. Podľa slov porotcov, vybrať tých najlepších nebolo vôbec jednoduché. Preto navrhli na ocenenie až 16 autorov v kategóriách poézia a próza, pre mladších i starších žiakov. Keďže téma nebola vymedzená, deti sa mohli s ľubovoľným námetom pohrať a preniesť na papier svoj svet fantázie či vlastných túžob. Mnohé z prác milo prekvapili nielen odbornú porotu, ale i pracovníčky detského oddelenia.

Na slávnostnom vyhodnotení v knižničnej „detskej izbe“ sa stretli už len odbornými porotcami navrhnutí nádejní mladí autori, ich pedagógovia a rodičia. Mnohým žiakom sa na tvárach pri vyhlásení zračil najprv údiv. Avšak keď z rúk vedúcej odboru kultúry TSK, odborných porotcov a riaditeľky VKMR dostávali diplomy a vecné ceny, na tvárach im žiaril úsmev a prejav radosti. Mimoriadna vďaka patrí pedagógom, ktorých entuziazmus a vynaložené úsilie odzrkadlil úspech ich žiakov.

VÝSLEDKY:***I. kategória – mladší žiaci (8 – 10 roční)*****POÉZIA**

- 1.miesto – Kristína Adamcová, ZŠ Veľkomoravská 12, Trenčín
- 2.miesto – Terézia Babiradová, ZŠ Veľkomoravská 12, Trenčín
- 3.miesto – Dominika Kormúthová, ZŠ J. Kráľa, Nová Dubnica

PRÓZA

- 1.miesto – Sisa Beníková, ZŠ Považské Podhradie
- 2.miesto – Simona Truchlá, ZŠ Malinovského, Partizánske
- 3.miesto – Katarína Kucharová, ZŠ Veľkomoravská 12, Trenčín

II. kategória – starší žiaci (11 – 15 roční)**POÉZIA**

- 1.miesto – Ráchel Zemeneová, ZŠ M. Rešetku Horná Súča
- 2.miesto – Lívia Kadleciová, ZŠ Duklianska, Bánovce n/B.
- 2.miesto – Filip Batora, ZŠ Duklianska, Bánovce n/B.
- 3.miesto – Kristína Balažovičová, ZŠ Duklianska, Bánovce n/B.
- 3.miesto – Marek Borik, ZŠ Duklianska, Bánovce n/B.

PRÓZA

- 1.miesto – Kamila Mráziková, ZŠ Hodžova, Trenčín
- 2.miesto – Alžbeta Szabóová, ZŠ s MŠ Trenčianska Turná
- 2.miesto – Veronika Juzeková, ZŠ Nemšová, Ul. J. Palu
- 3.miesto – Katarína Mikulovská, ZŠ Gorazdova, Bánovce n/B.
- 3.miesto – Veronika Kubičková, ZŠ Nemšová

Osobitné ocenenie

2. B trieda zo ZŠ Dlhé Hony – za kreatívnu prácu pani učiteľky a snahu malých spisovateľov.

ČÍTAJME VŠETCI – ČÍTANIE JE SUPER '2010

Najmladšia generácia trenčianskych žiakov 1. stupňa sa 24. júna 2010 zúčastnila v Kine Hviezda slávnostného vyhodnotenia 46. ročníka medzitriednej a medziškolskej súťaže *Čítajme všetci – čítanie je super*, organizovanej Verejnou knižnicou Michala Rešetku v Trenčíne. Viaceré generácie Trenčanov už túto súťaž absolvovali a je až neuveriteľné, koľké tisíce detí vďaka nej navštívili knižnicu.

V školskom roku 2009/2010 sa do súťaže zapojilo 9 základných škôl so 45 triedami, s rekordným počtom 1020 súťažiacich. Po splnení podmienok bolo na vyhodnotenie pozvaných 21 tried. Priestory Kina Hviezda dostali tento rok poriadne zabráť, pretože sa do nich pomestilo viac ako 400 žiakov zo všetkých lokalít mesta.

Pozvané boli najaktívnejšie triedy, ktoré spolu s pedagógmi pravidelne navštevovali knižnicu, ktorú mali najbližšie k svojej škole kultúrne – spoločenských súťaží, besied so zriaďovateľovi knižnice – samosprávnemu kraju mohli žiaci z vyhodnotenia plnými zážitkov z kníh, ale aj s diplomami, odmenami a knižkami.

Odbornú porotu Rudolf Dobiáš, dynamický predviedli žiaci ZUŠ a ZŠ na O potrebu mať svoju naj-Šajbidorová, vedúca odboru kultúry TSK. Pedagogička Pavlína Ripková kladne hodnotila aktivity, ktoré pre žiakov knižnica pripravuje a celé vyhodnotenie moderovala pracovníčka knižnice Katarína Galádová.

Veľká vďaka patrí pedagógom, ktorí návštevami knižnice svojim žiakom ponúkajú kultúru, rozhľad, otvárajú nové možnosti vzdelávania a uľahčujú štart do života. Keby bolo takých viac, nenastala by „kríza čítania“, o ktorej sa v poslednom čase tak často diskutuje.

V tomto ročníku získali ocenenie triedy z týchto trenčianskych základných škôl: ZŠ na Veľkomoravskej ul., ZŠ na Hodžovej ul., ZŠ sv. Andreja-Svorada a Benedikta, ZŠ Dlhé Hony, ZŠ Potočná, ZŠ Východná, ZŠ L. Novomeského ZŠ na Bezručovej ul. a ZŠ na Kubranskej ceste.

TRENČÍN V DEJINÁCH UHORSKEJ KARTOGRAFIE. JÁN LIPSKÝ

Ján Lipský, ktorý sa narodil 10. 4. 1766 v Sedličnej pri Trenčíne, bol jedným z najvýznamnejších priekopníkov rakúsko - uhorskej kartografie. Po štúdiách na evanjelickom lýceu v Bratislave a vojenskej akadémii vo Viedni slúžil v cisárskej armáde. Preslávil sa ako kartograf a jeho najväčším dielom bola *Mappa generalis regni Hungariae* (Generálna mapa Uhorska 1804 – 1808), ktorá sa vyznačovala neobyčajnou presnosťou a preferoval ju aj Napoleon pri svojej výprave v roku 1809. Po odchode do dôchodku s hodnosťou plukovníka, sa v roku 1813 usadil na rodovom majetku v Sedličnej, kde 2. 5. 1826 zomrel a bol pochovaný medzi dvomi lipami na svojom pozemku (Lipského hrob s obnoveným pomníkom možno nájsť v miestnej časti Trenčianskych Stankoviec – Sedličnej).

Ešte počas služby v armáde si Lipský vybudoval veľmi hodnotnú osvietenskú osobnú knižnicu, ktorá verne odzrkadľovala záujmy svojho majiteľa. V testamente (z 30. 1. 1826) označil Lipský svoju knižnicu za najcennejší klenot zo svojho majetku a odkázal ju svojmu nasledovníkovi, ktorý zdedí dom v Sedličnej a bude zveľaďovať rodinné hospodárstvo.

Uhorské štátne orgány prisudzovali Lipského knižnici a jeho súboru máp veľkú hodnotu a podarilo sa im sústrediť od dedičov časť tejto zbierky, ktorá sa dnes nachádza v „Országos Széchényi Könyvtár Térképtára“ (Maďarská národná knižnica). Dlho sa tradovalo, že na Slovensku sa z Lipského knižnice nezachovalo nič. Milanovi Šišmišovi z Trenčianskeho múzea sa podarilo zachrániť časť Lipského zbierky (31 kníh), ale nie je vylúčené, že sa objavia ešte ďalšie knihy u súkromných zberateľov. Jeho najcennejšie knihy sú označené rukopisným exlibrisom – Joannes Lipszky de Szedlicsna.

Torzo knižnice, ktoré sa zachovalo na Slovensku, bolo po spracovaní a registrácii Slovenskou národnou knižnicou, vyhlásené Ministerstvom kultúry SR za Historický knižničný fond.

Najvýznamnejším dokumentom z tohto súboru je Lipského *Repertorium locorum objectorumque in XII. Tabulis mappae regnorum Hungariae, Slavoniae, Croatiae*, vydané v roku 1808 v Budapešti Peštianskou univerzitou s vlastnoručným podpisom Jána Lipského na titulnom liste (Joannes Lipszky proprii). *Repertorium* má 766 strán, príväzok *Confiniorum militarium magni item principatus Transylvaniae* 160 strán. K mapám vydal Lipský aj podrobný register zemepisných pojmov *Repertorium* s vyše 30-tisíc heslami.

Repertorium je menným registrom a kľúčom k najväčšiemu kartografickému dielu Jána Lipského – *Mappa generalis regni Hungariae* (Generálna mapa Uhorska 1804 – 1808). Bez *Repertoria* by bola Generálna mapa Uhorska ťažko použiteľná, geografické názvy a mená miest a obcí mali v Uhorsku niekedy aj päť rozličných tvarov podľa národných jazykov. *Repertorium* obsahuje 24 000 základných a s odkazmi 38 000 hesiel.

Literatúra a pramene:

Zmeták, I.: *Knižnica Jána Lipského*. In: *Sprievodca po historických knižniciach na Slovensku* 3. Martin, 2009, s. 75 – 77.

Reisz T. Csaba: *Magyarország általános térképének elkészítése a 19. század első évtizedében. Lipszky János és segítői térképészeti vállalkozásának ismertetése*. Budapešť, 2002, 512 s.

Popis k obrazovej prílohe:

A – Titulný list Lipského Repetoria s rukopisným exlibrisom.

B – Lipského Veľká mapa Uhorska.

C – Erb rodiny Jána Lipského.

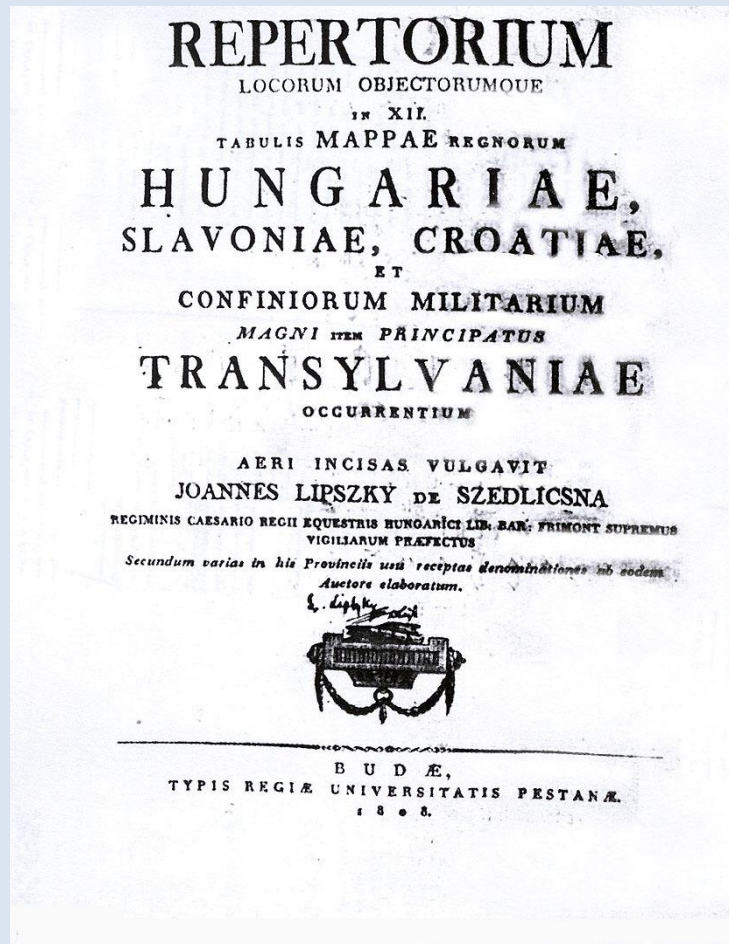
D – Portrét Jána Lipského.

E – Náhrobný pomník Jána Lipského v rodných Trenčianskych Stankovciach.

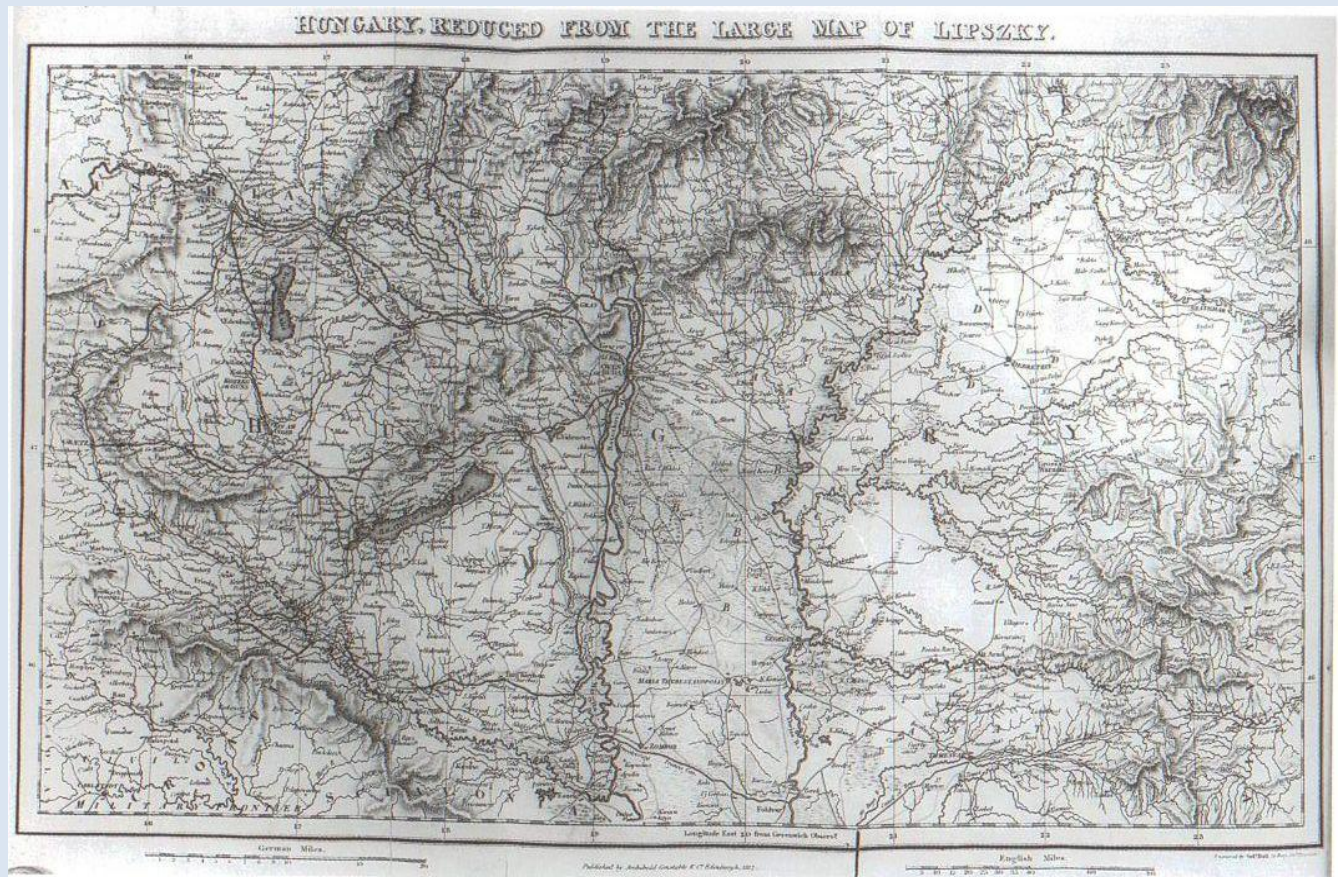
Zdroj:

Reisz T. Csaba: *Magyarország általános térképének elkészítése a 19. század első évtizedében. Lipszky János és segítői térképészeti vállalkozásának ismertetése*. Budapešť, 2002.

HISTORIA MAGISTRA VITAE

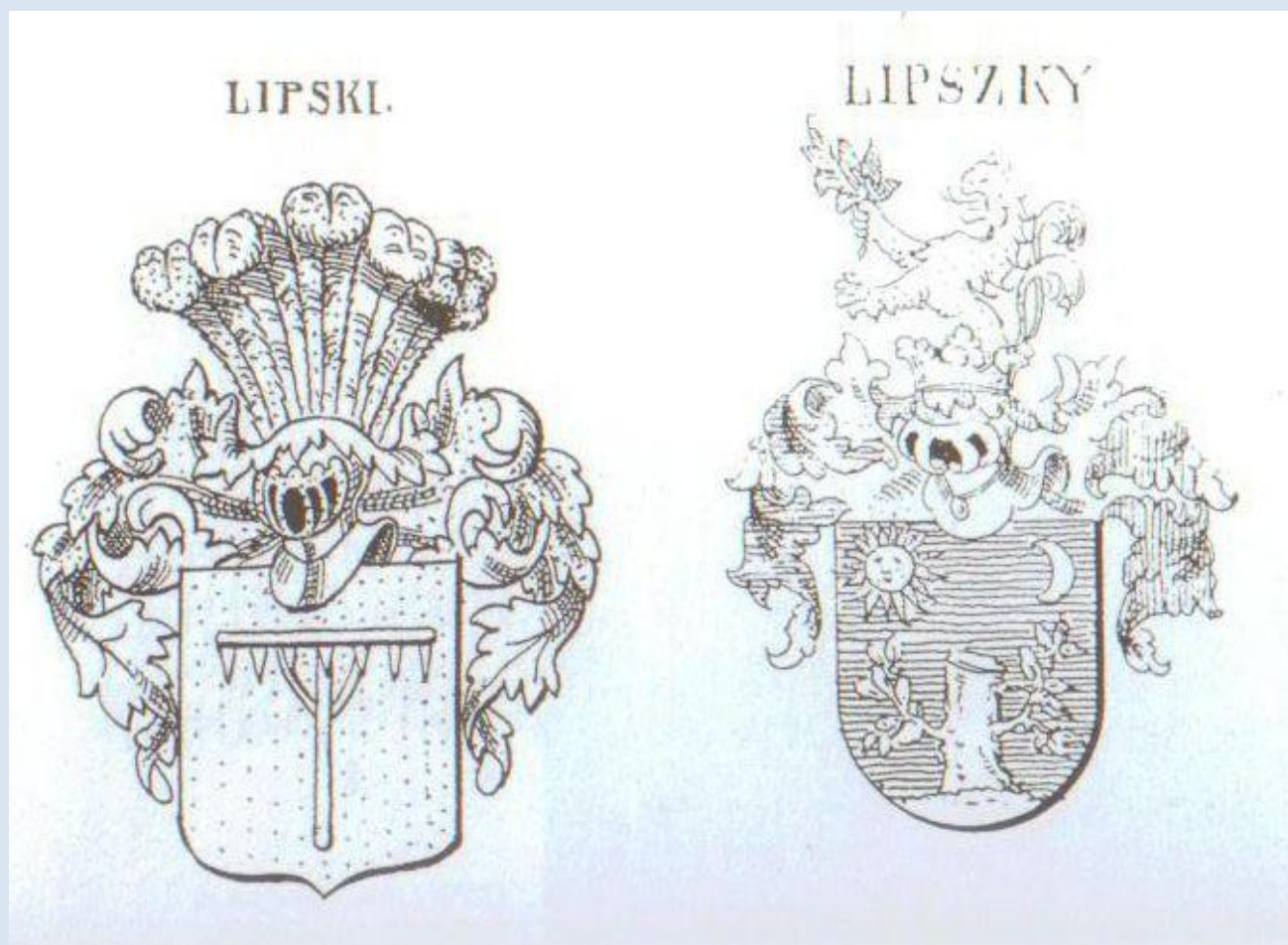

A

B

HISTORIA MAGISTRA VITAE

C

D

E

NAPÍSAĽI O NÁS

Funkcia knižnice ako výchovnej, vzdelávacej a kultúrnej inštitúcie je neodškriepiteľná. Fakt, že sa do nej čitatelia často vracajú už môže čosi znamenať. Minimálne záväzok. Avšak jedna lastovička leto nerobí. Dobrý pocit ľudí nadobudnú, až keď dostanú niečo navyše. Tak hovorí základné pravidlo pridanej hodnoty. Jej cena sa pritom nedá vyjadriť v žiadnej mene. Našťastie! Ale radi sa o ňu podelíme.

V nasledovnej rubrike prinášame niekoľko vyjadrení návštevníkov Verejnej knižnice M. Rešetku, ktorým naše aktivity utkveli v pamäti. A rezonujú ďalej...

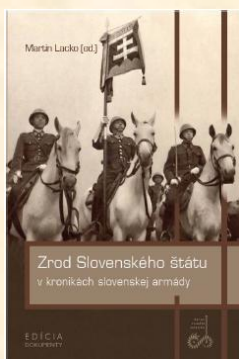
„Tento projekt (*Nenápadní hrdinovia*, pozn. red.) vznikol s cieľom pripomenúť si 20. výročie Nežnej revolúcie a následne kontinuálne upriamovať pozornosť na konkrétnu tému. ... Projekt sme otvorili v predvečer výročia Sviečkovej manifestácie dňa 24. marca 2009 v mestskej knižnici mesta Trenčín (VKMR, pozn. red.) za účasti študentov: Za ÚPN František Neupauer, za spoluorganizátora projektu Konfederáciu politických väzňov bol prítomný Rudolf Dobiáš. Tento projekt sme odštartovali v meste Trenčín, pretože práve na bývalých študentoch trenčianskeho gymnázia Albertovi Púčikovi a spol. boli vykonané hrdelné tresty.“ **Neupauer, F.: Referát účastníkov protikomunistického odboja. In: Pamäť národa, č. 1/2010, s. 62.**

„Je škoda, že v súčasnosti je málo kultúrnych inštitúcií, ktoré sa snažia každoročne prezentovať odbornej i laickej verejnosti (v tlačenej forme alebo na webe) v ucelenej forme (nie ako štatistický výkaz) výsledky svojej práce, čo by v rámci zdravej konkurencie mohlo prispieť k zvýšeniu kvality a sprehladneniu výsledkov. Príkladom v tejto oblasti by mohlo byť Spišské múzeum v Levoči a jeho celoslovensky ocenené *Pohlady do minulosti* alebo aj Verejná knižnica Michala Rešetku v Trenčíne so svojou novou formou *Knihovníka*.“ **Zmeták, I.: Zborník Studia bibliographica posoniensia 2009. In: Knižnica, č. 4/2010, s. 54.**

„Som veľmi vďačný knižnici M. Rešetku v Trenčíne, že mi umožnila vystúpiť na podujatí, venovanom trom mladým slovenským idealistom A. Púčikovi, A. Tunegovi a E. Tesárovi. Kiežby ich idealizmus zdedila aj mladá generácia.“ **Róbert Letz – historik, autor knihy Odkaz živým. In: Kronika VKMR.**

„S veľkou vďakou a úctou k Trenčínu, mestu Alexandra Dubčeka.“ **Jozef Banáš – spisovateľ, autor knihy Zastavte Dubčeka. In: Kronika VKMR.**

[pm]

KNÍŽNÉ NOVINKY REGIONÁLNYCH AUTOROV**MARTIN LACKO - Zrod Slovenského štátu v kronikách slovenskej armády**

Námetom edície je proces vzniku a etablovania sa Slovenského štátu v roku 1939 v slovenskej armáde, a to na pozadí dokumentov zachovaných vojenských kroník. 22 kroník armádnych útvarov – počnúc divíziou až po špecializované útvary typu Vojenského súdu – sa zachovali v spravodajských fondoch Vojenského historického archívu v Bratislave. Kniha prináša množstvo nových, posiaľ nepublikovaných informácií, ktoré môžu byť užitočné nielen pre záujemcov o armádu problematiku, ale všetkých, ktorí sa zaujímajú o toto dynamické obdobie našich národných dejín, či už na celoslovenskej alebo regionálnej úrovni.

Martin Lacko (1976) je slovenský historik. Žije v Modrovej, pracuje v Ústave pamäti národa.

MILAN PETKANIČ – Filozofia vášne Sørensa Kierkegaarda

Autor knihy si zvolil k výkladu diela dánskeho filozofa a náboženského mysliteľa 19. st. Sørensa Kierkegaarda nesporne zaujímavé a originálne interpretačné hľadisko – vášň, pričom si zaumienil preukázať jej kľúčový význam v celku jeho tvorby. V knihe spolu s Kierkegaardom poukazuje na dôležitosť vášne pre to, čo znamená byť ľudskou bytosťou, resp. pre to, čo znamená autenticky existovať, „byť v pravde“ a rovnako pre to, čo značí existenciálne myslieť. Taktiež upozorňuje na rozhodujúci význam vášne ako zapálenosti a citovej vrúcnosti v náboženskej viere.

Milan Petkanič (1974) je slovenský filozof. Žije v Novom Meste n/V., pracuje na UCM v Trnave.

[pm]

JUBILANT ŠTEFAN ŠICKO

Žurnalista, novinár, dlhoročný šéfredaktor Trenčianskych novín, spisovateľ, historik – amatér, herec, kronikár a Kálničan sa narodil 11. apríla 1935. Pôvodom vyučený nástrojár však dlho v strojárskej profesi nezotrval. Už vo svojom prvom zamestnaní v Presnej mechanike rýchlo prešiel z pozície strojár na pozíciu redigovateľa dvojtyždenníka *Jemnomechanik*.

Novinárčinu pre prezenčnú vojenskú službu na chvíľu opustil, ale hneď po nej sa stal najmladším vedúcim redaktorom roľníckych novín *Považan* v Novom Meste nad Váhom. Štefan Šicko mal vtedy iba devätnásť rokov. V rámci reorganizácie okresov sa týždenník *Považan* neskôr zlúčil s *Trenčianskymi novinami* v Trenčíne a Š. Šicko začal pôsobiť v novinách ako zástupca vedúceho redaktora. V roku 1971 bol vymenovaný za šéfredaktora a na tomto poste zotrval až do roku 1991. Aj vďaka jeho reportážam a článkom sa stali Trenčianske noviny obľúbeným univerzálnym týždenníkom, ktorý dosahoval neuveriteľný náklad – sedemnástisíc výtlačkov. Pod jeho vedením boli noviny desaťročia považované za jedny z najlepších regionálnych novín na Slovensku. Dokonca si vedúce postavenie na trhu udržali aj počas ťažkých prevratových pôsobenia v Trenčianskych žurnalistiku.

Okrem Trenčianskych príspevky pravidelne v Československom rozhlasu a ČTK. Dlhoročná práca však Štefan Šicko bol organizátorskú a publikačnú novinárskym ocenením –

Paradoxy však nechodia po z novinára po zrušení čelo „Trenčaniek“ postavil jeden rok stal kurič – vrátnik.

Od roku 1993 je Štefan či už novinársky alebo roky (1994 – 1998) redigoval *Vzduchotechnik* v Novom do periodík *Naša dedina* (Dobiáš), *Global*, *Kocúrko* a *Nerozviazal* ani dlhoročnú novinami, kde ďalej uverejňoval reportáže a seriály z oblasti histórie a kultúry.

Čo sa týka literárnej činnosti, Štefan Šicko sa zameral predovšetkým na poéziu, ktorú uverejňoval v *Mladej tvorbe*, *Almanachu mladých autorov*, *V ústrety životu* a v *Rozhovoroch s časom*.

K celoživotnej záľube, histórii, sa dostal až na dôchodku. Pre rodnú obec pri príležitosti 600. výročia prvej písomnej zmienky zostavil monografiu *Kálnica*. V roku 2006 *Sto rokov ochotníckeho divadla v Kálnici*, v ktorom v rokoch 1959 -1961 aj účinkoval.

Dlhoročne a úspešne spolupracuje s ďalším kálnickým rodákom Milanom Stanom, ktorému do kníh *Kálnické príbehy I. a II.* prispel viacerými príbehmi z minulosti i súčasnosti obce a povestami z Považia a Považského Inovca.

Práca sa pre Štefana Šicka stala životom a jej výsledkom je množstvo článkov, ktoré zostávajú neoddeliteľnou súčasťou stránok Trenčianskych novín a i trenčianskej histórie.

novín sa jeho regionálne objavovali v denníku *Práca*, v agentúrnom spravodajstve priniesla aj zaslúžené úspechy. vyznamenaný za činnosť najvyšším Zlatým Fučikovym odznakom. horách ale po ľuďoch a tak sa okresných novín, keď sa na mladý redakčný kolektív, na

Šicko na dôchodku, ale činný literárne zostáva naďalej. Štyri podnikový mesačník Meste nad Váhom a prispieval (vedúci redaktor Rudolf do *Slovenského expresu*. spoluprácu s Trenčianskymi

[zuzana.sedlakova]
[Foto: archív VKMR.]

PELE - MELE

* **V Týždni slovenských knižníc** (22. – 26. 3. 2010) zorganizovala VKMR 30 podujatí pre deti i dospelých, ktoré navštívilo 1 600 účastníkov a pripravila pre záujemcov **Týždeň otvorených dverí**. Medzi najzaujímavejšie podujatia patrili: „*Bezpečne do školy*“ (beseda s inštruktorom autoškoly Matúšom Kociánom), „*Malý recitátor*“ (tradičná súťaž v recitovaní určená deťom všetkých materských škôl v Trenčíne), „*43. ročník Vansovej Lomničky*“ (festival umeleckého prednesu poézie a prózy – krajské kolo), „*My sme šikovní škôlkari*“ (návšteva detí z MŠ na Ul. J. Halašu v kníhviazačskom pracovisku knižnice a tvorba záložiek do kníh), „*Čítajme si...*“ (pokús o celoslovenský rekord v najpočetnejšom detskom čitateľskom maratóne pri čítaní knižky *Zverinec na siedmom poschodí* od Petra Gajdošika), či „*Noc s Andersenom*“ (tradičné medzinárodné podujatie venované propagácii čítania a nočným dobrodružstvám v knižnici).

* „**Babi, pošli mi to mejlom**“ – VKMR organizuje každú stredu od 8.00 do 9.30 h inštruktáž na zvládnutie základov PC a komunikácie prostredníctvom e-mailu pre seniorov ZDARMA. V 1. polroku 2010 kurz absolvovalo 49 záujemcov.

(**Kontakt na prihlásenie:** 032/7434267, kl. 33.)

* **DO KNIŽNICE** – Slovenská národná knižnica v Martine a Verejná knižnica Michala Rešetku v Trenčíne vyhlasujú rovnomennú celoslovenskú kampaň na podporu čítania a zviditeľnenie knižníc. Cieľom kampane je upriamiť pozornosť verejnosti, a to najmä detí a mladých ľudí na čítanie ako na stále obľúbený spôsob trávenia voľného času a tiež na knižnice ako na kultúrno-informačno-komunitné centrá, a to radom tvorivých súťaží zameraných na rôzne spôsoby propagácie čítania a knižníc. Deti a mladí ľudia do 25 rokov sa môžu podľa vekových kategórií zapojiť do súťažných kategórií, zameraných na návrhy plagátov, komiksov, bilbordov, animovaných spotov, hudobných textov a sloganov podporujúcich čítanie a knižnice:

1. **Máme doma KNIHY – Hľadáme slovenskú čitateľskú rodinu**
2. **KNIŽNICA JE FAJN – Návrh reklamného plagátu - výtvarná súťaž**
3. **KOMIKS – výtvarno-grafická súťaž**
4. **Vtipný slogan kampane – literárna súťaž**
5. **Tvorba hudobných textov – literárna súťaž**
6. **Tvorba animovaného spotu pre deti do 10 rokov – grafická súťaž**
7. **Návrh bilbordov – výtvarno-grafická súťaž**

Uzávierka všetkých súťaží bude 30. septembra 2010, autori víťazných návrhov a knižnice, prostredníctvom ktorých budú víťazné návrhy zapojené, budú odmenení. Víťazné návrhy budú použité v rámci celoslovenskej propagácie čítania a knižníc. Z najlepších výtvarných a grafických návrhov bude urobená putovná výstava, ktorá bude sprístupnená všetkým knižniciam a školám, ktoré o ňu prejavia záujem. Podrobnosti k celej kampani sú dostupné na <http://www.dokniznice.sk/>

* **Nasledujúce číslo Knihovníka** (2/2010) uzrie svetlo sveta v januári 2011.

V záujme skvalitnenia poskytovaných informácií si radi prečítame
VAŠE POSTREHY, NÁMETY A PRÍSPEVKY,
ktoré nám môžete adresovať e-mailom na multi@vkmr.sk,
prípadne zaslať poštou na adresu
Verejnej knižnice Michala Rešetku (Námestie SNP 2, 911 82 Trenčín).

[redakcia]

Knihovník

Metodický časopis pre verejné knižnice okresov Trenčín, Nové Mesto nad Váhom, Bánovce nad Bebravou a Myjava

Ročník: 28

Číslo: 1/2010

Edícia: Metodika

Zostavil a graficky upravil: Mgr. Peter Martinák

Zodpovedný redaktor: Mgr. Lýdia Brezová (vkmr@vkmr.sk)

Redakčná rada: Mgr. Lýdia Brezová; Mária Kernová; Mária Špániková; Mgr. Igor Zmeták, PhD.; Mgr. Peter Martinák

Vydala: Verejná knižnica Michala Rešetku v Trenčíne, 2010